

MIJN WEG NAAR HET HOGER BEROEPSONDERWIJS

In de jaren zestig en begin zeventig van de vorige eeuw was ik predikant in Wezep (Gld.) en voorzitter van de Stichting voor maatschappelijke dienstverlening 'Noord- Veluwe en IJsselmond' te Oldebroek c.a. . Voor die stichting zochten we in 1970 een maatschappelijk werker. Op onze advertentie solliciteerden drie gegadigden. Eén was vrijzinnig protestants, de tweede niet kerkelijk gebonden en de derde was een joodse gediplomeerde van een sociale academie in Jeruzalem. Geen van hen had enige verwantschap met de Veluwe, overwegend kerkelijk-orthodoxe leefwereld.

Dit zette mij aan het denken. Werd het niet tijd voor de oprichting van een christelijke sociale academie, gelet op de secularisatie en verlinksing van de meeste bestaande opleidingen?

Ik wendde mij tot de mij bekende secretaris-generaal bij het ministerie voor CRM (Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk), de heer Ab Gijsbers. Die attendeerde mij op een initiatief in Gelderland tot stichting van een nieuwe academie in Arnhem. Onderzoek leverde mij echter op dat het hier een algemene instelling betrof.

De academie De Horst in Driebergen, nog enigszins gelieerd aan de Hervormde Kerk, kwam ter sprake in de generale synode van de kerk. Die school was gegroeid in de richting van een socialistisch- communistische identiteit. Dat bracht Ir. Jan van der Graaf, toen algemeen secretaris van de Gereformeerde Bond, ertoe in zijn orgaan De Waarheidsvriend te schrijven over de noodzaak van een 'eigen' academie voor de gereformeerde gezindte. Hij vroeg naar reacties. Ik reageerde onmiddellijk en vertelde hem mijn ervaringen en zoektocht.

Vanuit de gereformeerde gezindte 'in engere zin' kwam adhesie. Het leidde tot de oprichting van de Stichting tot bevordering van gereformeerd sociaalpedagogisch onderwijs met als doel de oprichting en instandhouding van een Gereformeerde Sociale Academie (GSA). Ik werd daarvan een van de bestuursleden.

Het was mijn taak een geschikte vestigingsplaats te vinden in het midden van het land, wellicht op de Veluwe. Was er ergens te starten in een leeggekomen gebouw?

Meerdere gemeenten hadden wel trek in een HBO in hun woonplaats. Verscheidene burgemeesters leidden mij rond in hun gemeente en lieten mij ruimten zien voor een voorlopige huisvesting. Zo deden de heren Van Diepeningen in Barneveld, Smit in Nunspeet en Veen in Ermelo. Telefonisch was er contact vanuit Kampen.

Ik kwam tot het voorstel tot huisvesting in Ermelo, om daar te beginnen in zalen van het Kerkelijk Centrum van de Hervormde Gemeente. Zo kwam het ook in de pers: 'de aanstaande sociale academie in Ermelo'.

Er moest van worden uitgegaan dat de school op eigen kosten moest starten, vooruitlopend op de gewenste subsidiëring door het rijk. Daar moesten gelden voor worden ingezameld en met name Jan van der Graaf ging daarvoor in woord en geschrift 'de boer op'. Tal van diaconieën collecteerden voor dit doel, maar ook veel particulieren offerden bijdragen van betekenis. Ook de HGJB kwam in actie. Op de Bondsdag op Hemelvaartsdag 1974, waar ik een diaconaal referaat hield getiteld "Dienstorder", werd de opbrengst van de actie bekend gemaakt: ruim 30.000 gulden. In totaal brachten de acties ruim f. 2,5 miljoen op. Het initiatief leefde dus duidelijk in het land.

Intussen had wethouder Henny Alberts uit Ede zich gemeld als gegadigde voor de huisvesting van de GSA. De ligging van Ede in het land, de goede bereikbaarheid via openbaar vervoer, de beschikbaarheid van een leeg schoolgebouw, de schaalgrootte van deze grote gemeente met verwachte kamerverhuur voor studenten bracht het bestuur ertoe voor Ede te kiezen. (Ik werd met goed gevolg 'omgeturnd' door Jan van der Graaf).

De school startte in 1973 met een parttime opleiding maatschappelijk en sociaal- cultureel werk en een jaar later met een dagopleiding. Directeur werd drs. Cor Verhoeff, docent aan de Pabo 'Felua'. De dagopleiding telde 120 studenten, in zes groepen verdeeld. Gehuisvest in een voormalige Rooms-katholieke basisschool aan de Padberglaan.

Het bestuur vroeg mij in 1975 toe te treden tot de directie als adjunct- directeur. Met drie functies: docent, pastor en decaan. Achteraf gezien een onmogelijk drietal: als decaan kon je de belangen van

een student moeten behartigen bij de directie waar je zelf in zat.... een enkele maal deed zich dit inderdaad voor.

Ik werd op 28 augustus 1975 door Ds. G. Spilt bevestigd als predikant voor buitengewone werkzaamheden, verbonden aan de Hervormde Gemeente te Ede.

Als decaan leerde ik veel van het decanenberaad met de collega's – decanen van de andere sociale academies, vooral op het gebied van rechten van studenten en studiefinanciering.

Studenten waren vrij gebruik te maken van mijn pastorale beschikbaarheid. Meer dan een deed dat.

Ik leidde ook een gespreksgroep over de Nederlandse Geloofsbelijdenis, heb tal van keren academische bijeenkomsten geopend met een meditatie en heb ook een aantal studentenhuwelijken ingezegend. Ik gaf de eerste jaren les in Bijbelse antropologie en ethiek.

In het derde jaar van de opleiding liepen de studenten stage en kregen supervisie. In dat jaar werd de academie door het rijk bekostigd. Niet dank zij een besluit van staatssecretaris Veerman (ARP), die in de Tweede Kamer beweerde dat deze nieuwe academie niet paste in een evenwichtige verdeling van scholen, maar door een besluit op ons beroep daartegen door de Raad van State. Onze raadsman in deze zaak, namens de Besturenraad, was drs. W. Deetman, de latere minister van onderwijs. Toen het besluit ons bekend was hielden we een dankstond in de Open Hof te Ede.

Ik bleef aan de GSA, nu 'De Vijverberg' geheten, verbonden tot 1985. Bijna tien jaren dus. Jaren met hoogte- maar ook dieptepunten, met name in de personele sfeer, waardoor ik twee jaren lang waarnemend directeur moest zijn.

De academie breidde zich in mijn tijd uit met de opleidingen Inrichtingswerk en HBO- Verpleegkunde.

Toen ik in 1985 ontslag nam wegens een benoeming in de Nederlandse Hervormde Kerk als scriba van de Provinciale Kerkvergadering van Gelderland waren er plm. 1000 studenten gediplomeerd. Zij vonden een plaats als welzijnswerker in de samenleving, op tal van posten. Ook op de Veluwe.

Nu ik dit relaas schrijf in 2021 kan ik dankbaar melden dat de academie bleef doorgroeien, fuseerde met de Pabo 'Felua' en met andere takken van christelijk HBO en uitgroeide tot de Christelijke Hogeschool Ede (CHE), met nu bijna 5000 studenten.

Ede, 18 oktober 2021, A. Romein

GSA Padberglaan 3 1975

CHE 2021